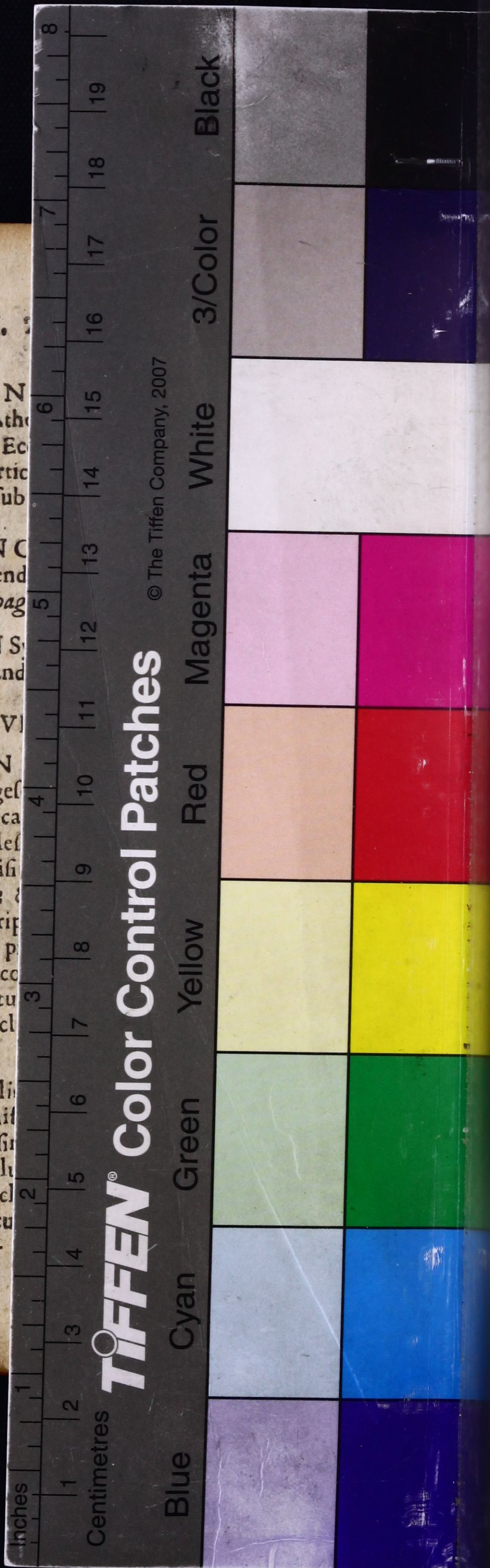

CAP. VI. 5
 Q. 1. AN the
 ditione Ec
 ita ut partic
 debeant sub
 Q. 2. AN C
 tend
 culari? pag
 Q. 3. AN S
 cand
 CAP. VI
 Q. 1. AN
 ges
 Ecclesiastica
 res ad Eccles
 sario requisi
 minantur: d
 herales scrip
 prudentia p
 nem & deco
 prescribunt
 laribus Eccl
 tur?
 Q. 2. AN li
 minist
 vel, an reæ si
 & cultus volu
 nionem Eccl
 in publico cu

A C Z E L
T Ű K Ö R

AZ az

Oly rövid Tanítás, melly meg-
tanít arra: kicsodak erdemesek a' Sz:
Ministeriumra, s' kik nem; Ezen-ki-
vül, mint kellyen a' Tanitonak, az
Edgy. hazi tisztben, s' szolgalatban
magat viselni.

PREDICALTATOT.

*A' Debreceni Tractusban lévő, s' Iako Pre-
dicatori Tarlaság előtt. Berettyo Uj Faluban
indicaltatot szent Partialis alkalmatossággával.
1666. esztendőben Bújt-mas havának. 31-dik
napján.*

DEBRECENI JANOS.

*A' R. Beőszörményi Ecclesianak. méltat-
lan s' edgyűgyű Lelki Pásztorá által.*

DEBRECENBEN

Nyomtatott KARANGSI György által 1666

Unicum.

CAP. VI. De Classibus & Synodis, earumq; auctoritate.
pag. 105.

Q. 1. AN Classibus & Synodis competat potestas auctoritativa, qua causas Ecclesiasticas cum jurisdictione Ecclesiastica auctoritative dijudicare possint; ita ut particulares Ecclesie earum decretis se se subicere debeant sub pena censuræ Ecclesiasticæ?

Q. 2. AN Classibus & Synodis competat potestas mittendi seu Ordinandi Pastores in Ecclesia particulari? pag. 121.

Q. 3. AN Synodis & Classibus competat Excommunicandi potestas? pag. 139.

CAP. VII. De Formulis Agendarum. Pag. 153.

Q. 1. AN liceat Ecclesijs, concordie Formulas legesq; constitutas, & certos Canones, potestate Ecclesiastica sibi præscribere, quibus fidei Articuli & res ad Ecclesiarum regimen & disciplinam à Deo necessario requisitæ, ex sacra Scriptura exponuntur & determinantur: & res non necessario requisitæ, secundum generales scripturæ regulas, ex juris naturalis & sanctæ prudentiæ præceptis, ad Ecclesie ædificationem, ordinem & decorum cultus divini, potestate Ecclesiastica præscribuntur; & ut pacis & unitatis vincula particularibus Ecclesijs & Ecclesiarum Rectoribus imponuntur?

Q. 2. AN liceat uti in Ecclesia Formulis precum, administrationem Sacramentorum, &c. præscriptis? vel, an res sint Ecclesie, quæ illis utuntur, superstitionis & cultus voluntarij? & an cum Ecclesijs illis communionem Ecclesiasticam colere liceat, ubi tales Formulæ in publico cultu sunt in usu? pag. 171.

FINIS.

A C Z E L
I V K Ö R

AZ az

Oly rövid Tanítás, melly megá-
tanít arra: kicsodak érdemesek a' Sz:
Ministeriumra, s' kik nem; Ezen-ki-
vül, mint kellyen a' Tanítónak, az
Edgy. hazi tisztben, s' szolgálatban &
magar viseloi.

PREDICALTATOT.

A' Debreceni Tractusban lévő, s' lako Pre-
dicatori Társaság előtt. Berettyo Uj Faluban
indicaltator szent Partialis alkalmatosságával.
1666. esztendőben Bújt-mas havának. 31-dik
napján.

DEBRECENI JANOS.

A' R. Beőszörményi Ecclesianak. méltat-
lan s' edgyűgyű Lelki Pásztorá által.

DEBRECENBEN

Nyomtatott KARANCSI György által 1666.

Unicum.

A' Tiszteletes, kegyes, és tudos férfinak,
NOGRADI MATYAS Uramnak?

A' Tiszán innen lévő Magyar Országai Reformata Ecclesiáknak erdemes Püspökiének, s' Debreceni Tractusnak becsülletes Seniorának Bajoni Christus Jesus nyájának hűséges pásztorának, nékem kedves Komám Uramnak.

ISMET.

A' Debreceni Tractusban lévő s' lako Ur Jesus munkájában serényen és hasznosan munkálkodo fáradozo Christus hűséges szolgainak, az Urban kedves Atyámfainak s' szolga Társaimnak: T. Comáromi György, Báthori Mihály, és Krizbai György Urameknak Debreceni Prédikátoroknak. T. Martonfalvi György, és Dioszegi István Debreceni Mestereknek. T. Dioszegi Mátyás, Rápoti Mihály, Debreceni Cs: István, Debreceni K: Mihály. Debreceni István Kabai Préd: Ujfalusi Péter, Mándi János, Bélteki András Urameknak &c.

ANNAK FELETTE.

Nemzetes és Tiszteletes ISA PETER Uramnak, Debrecen Városának edgyik becsülletes Tanácsbéli tudos Tanácsának, nékem Atyám helyet tisztelendő bősülletes Uramnak.

TOVABBA.

Az Isten igéjében lelkeket gyönyörködtező R. Bőszörményi Polgári rendének: Nemes
és vitéz

és vitezlő Nagy István, fő Hadnyagy II. Szegedi István v. mastani becsülletes gazdájának Szép értelmű s' nyag experientiaju Zilizi János U. Kis Ferencz. Lovas István, Soldos János, es Füstös János Uraimnak. Szécsén Jakab v. Bócs Notariusának: Oláh Gergely, Tsutor Mátyás, Kovács András, Szekeres Mátyás, János Deák, Szőcs János, Szabo Mátyás, Csizmadia János, Bácsi András, Ötvös István, Csanádi István, Sajgo János, és Biri Benedek Uraimeknak, Christus Jesusban Szerelmefimnek, kegyes halgatoimnak.

VEGEZETRE.

Kegyes indulatu három Férőnek Szőlősi Péter, Szabo György, és Osgyán Mihál Uraméknak, ajánlom s' dedicálom ez edgyű munkácskámát.

DEBRECENI IANOS.

A 2

TEXTUS

TEXTUS

2. Tim. 2. vers. 15.

Igyeközzel Istennek elötte kedves lenni,
es oly munkas, ki meg ne szégyenüllyön, es
ki igazan hasogassa az igazságnak beszédet.

Szent Pál Apostol, a' Ti-
tushoz írott levelének 2dik
részében, a' 12-dik vers-
ben, három kiváltképpen
való dolgot kíván minde-
nektül, hogy cselekedgye-
nek, tudni illik. 1. Hogy
mértékletesen. 2. Igazán
3. Szentül s' jámborul ellyenek ez jelen va-
ló világon, mértékletesen magokra nézve;
Igazán másokra nézve; Szentül s' jámborul
Istenre nézve. *Először* azért azt kívánnya
Szent Pál mindentül, hogy mértékletesen
ellyen/magára nézve, az az, sem ételben, sem
italban, sem ruházatban modnélkül czifrálko-
do, bujálkodo, és buborekolo ne legyen, a'
minémű vala amaz Epulo gazdag. Luc. 16. 19.
a' Balasar király-is, Dan. 5. Ama Gazdag-is,
kiról vagyon emlékezet sz. Luk. 12ben, a' 16.
vers. Az Epicuræusok is Ela. 22. 12. 13. 14.
Másodszor azt kívánnya Szent Pál mindentül,
hogy

hogy igazán élyen másokra nézve, az az kinek kinek a' mivel tartozik meg adgya, mint sz. Pál magyarázza Rom. 13. 7. a' kinek adoval adot: a' kinek vámmal vámot: a' kinek felelemmel félelmet: a' kinek tiszteffséggel tiszteffséget senkit hírében nevében, becsülletiben meg ne sércsen, mocskollyon, rágalmazzon, senkit erőszaktéttel meg ne nyomorísson, senkinek a' joért gonofzt ne fizessen, sőt a' gonofzt is joval győzze meg, mint Christus Urunk taníttya Matth. 5. 44. *Harmadszor* azt kívánnya szent Pál mindentúl, hogy szentül s' jámborul élyen Istenére nézve, az az, szent életet élyen, bűnt ne tégyen, azzal Istenet ne haragicsa, és boszoncsa, a' maga veszedelmére, és kárhozattyára ne ingerellye, mint az első világ béliék Gen. 6. és egyebek sokak. De ha ezeket jól meg fontollyuk, és az Isten szolgainak életekkel, és állapotokkal egyben vettyük, azt talállyuk, hogy ezeket Isten nagyob gradusban, es mértékben kívánnnya ő tőlök: 1. hogy mértékletessen élyenek magokra nézve, az az, mind ételben, mind italban s' mind ruházatban jozanok és mértékletesek, ne bujálkodok legyenek, mint Matth. 3. 4. 2. Hogy igazán élyenek másokra nézve, az az jo példák, és tükörök legyenek botránkozás nélkül valo lelki isméréssel szolgállyanak, botránkozás nélkül valo életet élyenek, botránkoztato kövek ne legyenek, mint Act. 24. 16. 3. Hogy szentül s' jámborul

szól élyének Istenre nevé, az az, fegyhetet-
lenek legyenek, szent életet kövessenek, min-
denek felet Istenek tessenek, és azzal, ne ébe-
rekkel kedvelteffék, és szeretteffék önnön ma-
gokat, mint Tit. 1. 7. v. 9. Ismét a' mi lecz-
kénben. A' melynek a' felsőb versektől való
függését rövideden így érted. Ide fellyeb a'
szent Pál Apostol, mint a' 14. és 16. &c. vers
meg tetzik, kiváltképpen való intést észert
Timotheushoz a' felől, hogy a' hamis tanitok
közöt, tanítás közben fen forgo. haszontalan
dolgok felől való kérdéseket, kiáltásokat, tu-
dakozásokat, és viszálykodásokat tiltya meg
im ilyen tekintetekért: 1. Mert azok a' hal-
gatoknak semmi haznokra nincsenek, az az
nem építik őket a' hitben, és és szeretben.
2. Mert azok a' halgatokat el fordíttyák, az
az, az igaz hittől, és az örök élettől el szakasz-
tyák, a' miképpen cselekeznek ma a' Pápaság
ban, az Scotisták, Tomisták s' többek ez fe-
lék. Itt azért a' mi leczkénben, inti szent
Pál Timoteust arra, hogy a' hamis Tanitokna
nyomdokokat ne kövesse, hanem mindene-
felet igyekezzen Isten előkedves lenni &c.

*A' holot summásképpen szent Pál inti, noha
éya, és serkengeni Timotheust arra, hogy a'
egyházi tisztben, hivatalban, mint s' hogy v
fellye ő magát:*

RESZEI kettő.

Az 1-ben vagyon az intés, e' szocskában
igyekezzen. A' 2-ban

A' 2-ben nagyon a' dolog, a' melyre intik.
A' mely három: 1. Hogy Isten előtt kedves legyen 2. Oly munkás, ki meg ne szégyenüllyön. 3. Ki igazán hasogassa az igazságnak beszédét.

MAGYARAZAT.

Hogy az igéket job modgyával megérthessük, ilyen három dolgokra kell figyelmeznünk.

1. Milyképpen teheti s' cselekedheti azt a' Tanító, hogy Isten előtt kedves legyen? Eloször ha magát emberekkel nem kedvelheti, és szereti, hanem mindenképpen felet Istennek akar teczenni, a' szent Pál mondásaként: *ha embereknek teicseném Christus szolgálója nem volnék.* Gal. 1. 10. kedvelheti pedig magát a' tanító az emberek előtt, im ilyen dolgok által:

1. A' tanításban s' beszédben való czifraság, negédség és pipéskedés által, minemű amaz Iesuitai mázos, czikornya, méz beszéd a' mely ellen tanít szent Pál 1. Cor. 1. 17. Széledséggel, és alázatossággal kell az igéket prédikallani, nem festet sület csiglandoztato czifra beszédek által.

2. Hizekedésével, ámitásával, hitegetésével, bárányi széledséghez, alázatossághoz hasonló, külső tetterő maga viselésével, mineműek amaz hamis Tanítók, kik felől szol Christus Urunk. Math. 10. 16. *Iuboknak öltözetiben járnak de belől ragadozo farkasok.*

3. Az igazságnak kínem mondásával, hanem elhalgatásával, Midőn láttya a, népben

a' vétkez, de az ellen nem fenyegetőzik,
dörög, és kiáltoz, hanem azt el siketli, vesz-
tegli, és meg eszi, minéműekről szol Esais.
cap. 56. 10. 11.

4. A. bűnösnek a' Gyülekezéiből, minden
kedv, barátság, és atyafiság nélkül való ki
nem tiltásával, és rekesztésével. Maga olvasd
meg mit mond sz. Pál azillyen felől 1. Cor. 5. 5.

5. Az emberekhez mod nélkül való maga
bocsátásával, s' azzal lábaslag való ülésével,
A' Tanítónak nem lévisnek, hanem gravisnak,
Apostoli gravitassal bironak kel lenni: ugy-
mint a' ki az Ő Urának, a' Christusnak, méltó-
ságát, és authoritassat előtte viselleye.

Másodszor cselekedheti a' Tanító, hogy Isten előtt
kedves legyen. ha tisztit minden uton, modon
ugy viseli, hogy eppithessen. Eppithet pe-
nig 1. Ha örömmel, jó kezevel, vig szível,
és szabad akaratból, s' nem kétélenfégből
tanít. 2. Ha az Evangeliomot tisztán, igazán
prædikállya. 3. Ha tisztiben hűségesse, és
szorgalmatossan el jár. 4. Hatudos lévén, a'
sz- irásban tanult, hallot, látot, egy szóval
ollyan, a' ki tudgya hasogatni az igazságnak
beszédét, mine szent Pál e' lecskében mond-
gya.

II. Hogy hogy nem pirul, és szégyenül meg a' Ta-
nító Isten előtt? Ha munkás, és nem henyélő
leszen, a' hasát nem hizlallya, a' postillára
(azt elzrendőnként elől s' meg elől kezdvén)
és a' mások irására csupán csak nem támasz-
kodik

kodik, hanem magától is a' mint lehet tanul,
tanít, és munkálkodik. Három képpen szokot
penig a' Tanító munkálkodni: 1. Elő
nyelve, és beszéde által való tanításával. 2.
Írásával. 3. Eletével, jó példa adásával, és
Istenes, kegyes maga viselkedésével, a' mit szájá-
val mond, élete, erkölcsse azzal nem el-
lenkőzik. A' mit praedikál abban torkig nem
ül, hogy reá ne illyék ama közönséges mon-
dás: *Rut doloz az a' Tanítóban, mikor mást fed, s' ma-
ga torkig ül benne.*

2. Ha tisztit nem viseli úgy mint béres.
Miképpen lesz az? 1. Ha csak jövedelemért,
haszonért, és bérért a' praedikátori tisztet nem
viseli, egyébként sem tudván hogy el élni,
hanem mint a' Varga a' Vargafág után: a' Sza-
bo, a' Szabofág után, ő is a' praedikátori fág u-
tán él, *juxta illud vulgatum: Desperatio facit
Monachum.* 2. Ha világi szorgalmatosságra
nem adgya magát, tudni illik nem szánt, vét,
kalmárkodik, s' kereskedik s' a' többi. Elő-
tte viselvén Christus Urunk mondasat: *Senki
nem szolgálhat két Urnak.* Matth. 6. 24. 3. Ha az
üldözésnek idején a' nyáját el nem hadgy, és
a' mellől maga ei nem fut, és szalad: sőt éle-
tét - is a' mellet kész le tenni. Ioh. 11. 12.

3. Ha hűsleges szolganak talaltatik, úgy mint
a' ki az ő Uranak akarattya, minden szemelly
valogatás nekül mondgya, a' mi igaz el nem
halgattya, a' bünt meg nem eszi, hanem ki-
kialttya: előtte viselven azt, a' mit mond Isten
Ezek. 3. 17. 18. 19.

A S

Ha szá-

4. Ha szamot adhat safarsagarul; mert a' miaf pírula meg amaz hamis safar, el tekozolvan Ura javait. Luc. 16 v. 3. Ugyan-is Isten a' Tanitokat safároknak nevézi Tit. c. 7. Ezert 1. Mert a' mint hogy a' safarnak hivattatni kel a' safarsagra; mivel magatul senki tisztet nem vehet: igy a' Tanitonak a' Prædikatori tiszte.

2. Mert a' mint hogy az hivatainak utanna, a' kulcsok es tarhazak rea bizattatnak a' safarra; igy a' Tanitora rea bizattatik 1. Az Isten tarhaza, az az. Az Istennek titkai, mélységes dolgai. és azoknak tudasi s' safarlasi.

2. Az Istennek kulcsa, az az. a' bűnöknek meg oldasa, vagy meg kötese. Mark. 16. 19.

3. Mert a' mit hogy a' safartul, az ő ura, bizonyos időben szamot szokot venni: igy Isten a' Tanitoktul. Ezech. 3. 18. 19. Luc. 16. 1. 2. 4.

Mert a' mint hogy a' jo safart az ő Ura. minden jofzagan gondviselőve teszi. és meg hiszi. mint Pharaoh Josephet. Gen. 39. 4 igy a' Christus az anyaszentegyhazon az ő szolgait.

III. Micsoda basogattya igazan az igazságnak beszé-
det? Minek előtte erre meg felelnek, kettős
kel meg latnunk. 1. Mit kel az igazságnak
beszédén értenünk? A' szent irást. A' mel-
lyet igazságnak beszédének nevez szent Pál, a'
fabulakra, profana historiákra, emberi találmá-
nyokra, leleményekre, és a' hamis tanitoknak
tanításokra nevez, a' mélyek hazugságnak
beszedi. 2. Micsoda érteik a' szent irásnak
háso-

hasogatásán? A' szent irásnak magyarázása;
fejtegetése, sáfárlása. A' holot hasonlatosa:
got vésszen szent Pál az Attyátul, a' ki az ő fi-
ainak a' kenyeret szeletenként osztogatya;
igy a' lelki Tanító az Istennek beszédét az ő
halgatoinak sáfárollya: a' kit tanítani kel, ta-
nittya: a' kit feddeni, feddi: kit vigasztalni,
vigasztallya: a' kit inteni inti. &c. Ezeket
igy meg értvén, az immár a' kérdés: *kicsoda
magyarázza igazán a' szent irást?*

1. A' ki haszontalan nem disputál, a' szo-
kon nem kapdos, szót nem szapart, bő be-
zéddel az időt nem tölti, a' textust nem nyal-
lya, kerüli, hanem a' veleén jár; mihképpen
cselekeznek a' hamis tanítók, az ő bölcsesé-
gek mutogatására.

2. A' ki a' szent irást nem toldozza, fol-
dozza: nem huzza, vonnya, facsárja, kinozza,
és győrti a' szent Léleknek elmeje, és a' con-
textus ellen; Minenűek az ellenkőző felek

A' ki meg gondollya *mit* szol, *kinek* szol, *mi-
képpen* szol, és *mennyit*, mert ha ezek közzül
edgyik el marad, a' tanítás helyes nem léssen.

4. A' ki a' felvet textust. 1. Igazán magya-
rázza. 2. Semmi fabulakkal, profana hysto-
riákkal, emberi traditiokkal nem elegiti. 3.
A' halgatóknak sok fele hasznaira, ugy mint
vagy oktatására, vagy rőtentésére, vagy meg-
gőzésére vagy vigasztalására vagy intésére &c.
szabja és alkalmaztattya.

5. A' ki a' szent irást erejében, nagy becsül-
lettel

lettel 1. Pet. 4. 11. és bátorfággal praedikállyal;
1. Thef. 2.

T A N U S A G.

I. A' lelki Tanitonak nem emberekkel, hanem Isten-
nel kel magát szerettetni, kedveltetni, és mindenek
felet Istennek kel neki tetszeni. Igyekezze Isten
előt kedves lenni.

II. A' lelki pásztornak nem abban kel munkálkodni,
és járadozni, hogy az emberek előt, hanem Isten
előt ne pirullyon, és szégyenüllyön meg. Oly mun-
kás ki meg ne szégyenüllyön, tudni illik
Isten előt.

III A' szent irást semmi fabulákkal, profana hysto-
riákkal, és emberi traditiokkal, nem kel elegíteni.
Mert szent Pál e' leczkében, azt igazságnak
beszédének nevezi.

VI. Az egyházi szolgának, Tanitonak, olyannak kel
lenni, a' ki igazán, és idvességessen tanithasson, a'
szent irást igazán hűsogathassa, s' magyarázhassa.
E' tanúság e' leczkéből jó ki, eről-is be-
beszélgetek bővebben. O K A I.

Az első vétezik az Isten részéről, mely ez: mert
külömben a' Tanito, hűsleges szolga, és követ
nem lézen, nem tudvan az Ő Urának akarat-
tyát a' népnek meg mondani, és azt arra meg
tanítani, mit követessen, s' mit távoztasson el;
Ennek felette mint kelleffék Isten ki jelentet
szent akarattya szerént szolgálni, és tisztelni
Mint csak e' világi követeknek példájokból e'
dolog szépen ki, tetszik.

A' második vétezik a' halgatok részéről, mely ez:
mert

mert különbben; az halgatokat ném eppiti és tanítja; sőt veszedelmében ejti. Ugyan- is vak hogy vezetne világtalant, hanem mindketten a' veremben esnek, mint Christus Urunk mődgya. Math. 15. 14. Luc. 6. 39. Hof. 4. 6.

A' harmadik véleik a' Tanito részéről: mely ez mert különbben a' Tanito - is kárt val; Ugyan is, akar tudatlansága, akar gondviseletlenége, akar pedig egyéb ehez hasonlo fogyatkozása miat, veszízen el a' bűnös, de annak lelkét Isten tulajdon csak az ő tenyeréből kivánnya elő Ezech. 4. 17. 18. 19.

H A S Z N A I.

I. *Oktatim ezekre.* 1. Tudosnak kel hát lenni a' Tanitonak: ugy mint a' ki tudgya hitit és vallását; tudgya az ellenkezőket czafolni. Tit. 1. 9. Tudgyon igazán, és idveffégesse tanítani. 2. Nem mindé ember lehet lelki Tanito, oka ez: mert nem minden ember vagyon ezzel az ajándékkal fel ékesítettvén, hogy tudni illik igazán, és idveffégesse tanithasson. 3. Csak a' szent irást kel prædikállani, mert a' tanito így tanit igazán, és idveffégesse, ha a' szent irást a' mely igazságnak beszéde, hásogattya, és magyarázza. 4. A' halgatokat minden félelem és személy válogatás nélkül meg kel feddeni vagy haraguszniak meg, vagy nem érette. 1. Mert az ő néki bőreben jár, és tisztí szerént ő ezzel tartozik. Ezech. 3. 17. 2. Mert így tanithat idveffégesse a' Tanito 5. Egymás be-
retőknek, jó példa adoknak, s' nem botrán-
kozta

kozlatoknak kel hat lenniök a' tanitoknak,
mert külömben idvességelen nem tanithat-
nak; mivel bennük meg botránkoznak, és
csak azt mondgyák: hogy ne lennének mi illye-
nek s' amollianok, há a' Tanitok - is olyanok.

II. *Retenti ex a' tudomány, az olyan Tanito-
kat, a' kik igazan és idvességelen nem tanita-
nak. Kitesdek ezek?*

1. Illyenek a' gyengek, tudatlanok, és alkal-
matlanok, á kik nem hogy a' szent irast iga-
zan hasogathatnak; s' magyarázhatnak, de
csak olvasniis alig tudnak.

2. A' kik hasontalan disputálnak, szot sza-
poritanak textus körül, nem annak velein
járnak.

3. A' szent irast csigazzak, és azt a' szent
Lélek elmeje, s' a' contextus ellen, minden-
re farsirkak.

4. Illyenek az hystorizok és fabulizok.

5. A' kik a' hálgatokat, minden félelem
nelkül meg nem feddik dorgallyak a' bün
ellen nem kiáltoznak, felvén azon hogy ki
esnek. Maga csak a' Tanito tisztiben járjon
el, és hitinek felellyen meg, ha Isten ügye
mellet szenyved, soha a' fárbán nem marad,
hanem csuda képpen Isten gondgyát viseli.

6. A' kik szeretet nélkül valok, versenyesek
czivodok, eggyet nem értők, kik az Isten szé-
kiben egy mást prædikállják, mocskolják,
a' köz nép elöt egy mást szolják, s' el arul-
lyák.

Mendasz

Mindasz: Isten győzné azokat el követni, a' miket beszélel, mind itt, s' oda fellyeb; sz. Pál nem olyan volt mint mi, meg - is azt mongya, 2. Cor. 2. 16. ezekre kicsoda alkalmas? F. ugy vagyon hogy magatul bizonyára senki sem; de Isten, ki az embert erre a' sullyos, bajos, gondos tiszte hija, elégséges erőt - is ad, és szolgálta nekje: csak hogy im ez kétót előtte viselje: *ora & labora* az az, könyörögjön és munkálkodgyék.

Először könyörögjön, hogy Isten tanítsa meg őtet. 1. Könyörögni. 2. Prædikállani. Luc. 11. 1.

Másodszor: Munkálkodgyék. **Miképpen?** 1. A' szent irást olvasván szüntelen, elől s' meg elől kézdven azt, 2. Arrol elmélkedvén, s' gondolkodvan éjel és nappal, le fektedben fel költödben, és tellyes életedben. Psal. 2. 3. 3. Ha mi nehezfég akad a' szent irásban elődben, mellyet nem érthetz, annak meg tudására jó es hasznos comentariusokat szerezven: ha külömben nem, marhadat, fegyveredet, buzador-is el advan. annak mégis szerit tevén, Ha így-is el nem igazodhatol, a' naladnal tudossabbakat meg keressed és azok jó karban hadnak tegedet. *Nam discere non pudor est, sed pudor est discere nolle.* 4. A' domesticum exercitiumot el nem mulatván, hané reggel, delben. estve, valamikor érkezel, abban gyakorolván temagadat. 5. Szorgalmatossan tanítván; Mert a' ki tanít, tanul az. 6. Csupán csak

csak a' mások irására nem támaszkodván, hanem magadtul - is koholván valamit.

Mondasz: A' mire érkezem örömet meg cselekezem, s' a' mint én tülém lehet, Isten sem kíván többet annál? F. Többré érkezhetnél szokszor, de ugyan nem cselekezed: 1. Mert restelled. Ettül vagy on az, hogy sokszor ragadod a' Bibliát, fel még az Isten székiben perditesz valamit, ama mondás szerént: *Fac satis populo; quoquomodo fiat,* 2. Mert e' világi szorgalmatosság mulatattya el veled. 3. Mert immár eleget irtanak, csak azokra támaszkodol, s' a' másokra bizol. 4. Mert magad - is eleget irtál azt mondod, meg éred azzal holtig, ha többet nem irtsz - is. Mert együtt - is el lakol esztendeig, másut - is addig & sic consequenter, Innen vagy on ama közbeszéd; hogy a' Paplág két, vagy három esztendeig csak nehéz; de bizony holtodig ha szintén ezer esztendeig elhetnél - is: ha annál tudosabb vagy - is: ha jó lelki ismerettel akarsz tisztednek meg felelni.

Kerded: Mit itelsz az olyan Tanítók felől, a' kik mod' nekül gyengék, tudományok nincsen. a' Deakki nyelvet csak valami részé' is nem ertik: sőt a' Magyar Bibliát is jól nem olvashattak: és a' mások irásával - is igazán s' helyesen élni nem tudnak? Aze itelem, ha valahol illyenek talalhatóknak, hogy nem erdemesek a' szent ministeriumra. I. Mert a' mint a' Tanúság tartya, es Sz: Palis e' leczkeben mondgya, igazán s' idvéffé-
gef.

gessen nem taníthatnak; mivel a' szent irás
igazán nem hasogathatják s' magyarázhat-
tyák. 2. Mert a' derék tudomány a' Deaki
könyvekben vagyon be foglalva; Azere a' ki a'
Deaki nyelvet nem tudgya, a' magának tuda-
dományt nem szerezhet, s' másokat' is nem
cspíthet.

Mondasz: Kicsiny Ecclesiákban küldik azokat, az
holot elégét tehetnek? F: Szintén ott kívánatok a'
tudos Tanító leg inkább, az hol az Hálgatok
leg gyengébbek s' tudatlanabbak. Ugyan' is,
a' mint szoktak mondani: nem kell az egészséget
az erősség, hanem a' beteg szűkalkodik a' neki.

Mondasz: Mert nem mennek a' tudósok olyan
Falvakakban? el kellene menni. ha Isten küldi;
az helyekben valogatást nem jó tenni: csak
a' nagy konczra mindenkor nem kel vigyazni.

Mondasz: Ugyan, még' is job, hogy az olyan
kicsiny Ecclesiákban legyen valaki ha szűzen alkalmas-
lan is, mint senki sem. F: nem job. Job nem lenni,
mint lenne. Oka ez 3. mert ezeket nagyobb
vakfagban, serte cségben, és veszedelemben ejti.
Osztan, job volna egy' néhány Falunak mago-
kat egyben csatlani, és meszszeckere' is. Ez
csak vasár naponként' is tudós Tanító alá jara-
ni, mint sem illyet tartani.

Mondasz: Lam feltyeb az tanítad, esitalvan a'
szent. Pal mondasat 2. Cor. 2. 15. hogy a' kit Isten
erre a' sullyos tiszere hi, elég séget is arra ad neki.
F: I. nem kel ezt közönsegesen minden em-
berekrol' erteni; mert így minden ember Pre-
dikator

dicator lehetne. 2. A' kiket Isten erre a' ríszre hi, azoknak tartozik elegendes erőt szolgálni; De nem mindeneket hi, még a' Tanítók között is; sed ut dici solet: *Desperatio facit monachum.* Ugyan is, ki szabobul, ki katonabul, ki Udvar. birobul &c. leszen Prædicatorra sok. Ezeknek mindeniknek nincsen Istentől arra való hivatala. 3. Magokban is, ineptum organumok ezek között sokak. Mert igaz ama mondas: *Nem minden bolbul leszen boritva.*

III. Inti a' tudomány a' Tanítókat arra: 1. Hogy könyörögjenek Istennek azért, hogy tegye őket erre a' szent munkára alkalmasokká. 2. Hogy munkálkodgyanak. *Mikeppen?* A' fellyül meg irt modok szerint. Ezen kívül intetnek a' Tanítók im e' következőkre: 1. Hogy alázatossággal, és szelédséggel ne kerkedséggel Prædicalljak az igét. 2. Ne annyira a' czifra beszédre, mint a' dologra, és épületre vigyázzanak. 3. Minden do ogban rendesek legyenek, hogy epitheffenek. 1. Cor. 4. 40. Mindenek ekelsen és rendesen legyenek az Ecclesiában.

4. Tanullynak, és tanítsanak, hogy meg ne szégyenüllyenek. 5. Is tükörök és pelda-adok legyenek: a' mit feddenek, olyanok ne legyenek: mert a' mit Tanító epie tanításával; életével, ha rossz maga viselésű leszen, azt mind el bont hatya. Ide járul az, hogy a' tanító többet eppitjo maga viselésével, életével, és erkölcsével, mint tanításával.

IV. Vigasztalnak az ollyan Tanitok, a' kik igazán, és idvefféggessen tanitanak. 1. Mert azok Isten előtt kedvesek. 2. Mert azok meg nem pirulnak, és szégyenülnek. 3. Mert örövendetes sentenciát fognak hallani, az ítéletnek napján, az Ő Uroktul. az Ur Iesus Christusul. Math. 25. 21. Iol vagyok jamber és hív szolgám, kevesen voltak hív, sokra bizlak ez, után meny-bé a' te Uradnak ömbe. AMEN!

B 2

PREDI

PREDIKACIO
ELŐT VALO
K Ö N Y Ö R G E S

Yözhetetlen erejű, ellene ál-
hatatlan hatalmu, meg-vil-
gáthatatlan ítélő, meg mér-
síkelhetetlen bölcseségű, leborá dicsősséges áldoi nagy
Ur Isten, a' ki midőn a' bűnös emberi nemzettség nél-
kül el lehets, es nem szűkölködöl vala: mind azon által
a' te végre mehetetlen Istieni nagy bölcseséged szerent,
a' te képedre, és hasonlatosságodra embert teremtet, a'
kit okos lélekkel, Angyali bölcseséggel, szencséggel, igaz-
sággal, és halhatatlansággal fel ruházál, fel ékeztél. A'
ki midőn amaz elnök, csalárd ravasz, régi kigyónak, az
ördögnek hitető beszédének engedvén, a' te képedet ő
bennemeg undokította, és meg mocskolta volna, te töled
elszakadt és az ördöghöz hajtos s' pártolt volna, és ma-
gát s' maradékát a' kárhozatban, mint valami feneket-
len mely morotvába, béejtette és merítette volna: viszont
őtet meg szabad, az esetenek sárában, a' kárhozatban
nem hagyád, hanem abból, szent Fiad által csudalatos
képpen ki mentéd, és szabadítottád. Ugyan is a' te egyetlen-
len egyednek az Ur Iesus Christus-ak, a' kenél
drágab marháid nem volt, nem kedvezél, hanem őtet a'
bűnös

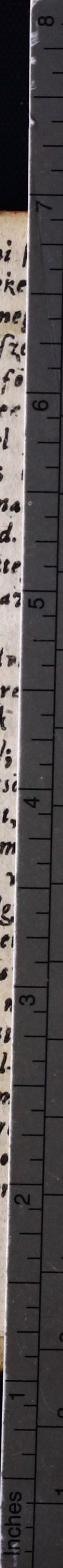
bűnös testnek hasonlatosságában, e' világra küldéd, a'
reissenes kinokra, s' győzelmekre vendéled, a' gyalá-
zasos keresztnak halálára aad, és ekkeppen te magada-
nak népet, nemzetcséges szörzél, választál a' mely által
kivaltkeppen való szolgálattal, és tisztellettel imádtat-
nál, dicsőítetnél, fel magasztaltatnál. Nagy buzgó
szeretettel viseltetél te Isten, eleitől fogván e' te néped-
hez, nyájjadhoz, és örökségedhez; mert ugyan-is, en-
nek szent törvényedet, szent akaratodat, és vendéléfidei
meg jelentetted, eleiben írtad, és meg parancsoltad, mit
kellyen követni, mit kellyen el távoztatni; Ezen kívül,
mint kellyen tegedet ki jeleniet szent akaratod szeréni
szolgálni, és tisztelni. Ezzel-is nem elégettél meg ob
örgalmas természetű szent Iehova nagy Ur Isten? hanem
ennek a' te nyájjadnak Prophétákat, Apostolokat, Evan-
gelistákat, ör-állokat, Lelki-pásztorokat adtál, vendeltél,
a' kik ott szent törvényidre, és akaratodra oktatnak, ta-
nuának, és az idvességnek utaira, s' ösvényire vezérle-
nek. Megtapasztaltuk mi-is edes Istenünk, mi magun-
kon, és e' mi bűnös nemzetcségünkön, obbéli jó akarato-
dat, es szívés, szeretetedet, mert mi rajtunk-is meg kö-
nyörültél, a' suli Pogányságban nem hadtal, hanem ön-
met ki hoztál, és erre a' tejjel, mézzel folyo, Canaan
földrehez hasonló, gyönyörűséges földre le ültetél, és te-
lepitőtél. A' lelkiekben-is volunk el nem feleltörzél,
hanem kegyelmes gondot viseltél, mert bennünket meg
világosítottál; Ugyan-is szent törvényedet, és vendéléfi-
det, ki nyilatkoztattad, s' tudtunkra adtad. Ezen ki-
vül ör-állokat, lelki Tanítókat adtál, vendeltél, kik min-
ket szent akaratodra tanítanak, és a' meny ország fe-
lé igazítanak. Es noha bennünket, igazítéletű szent

Éljen! a' mi sok és számtalan bűneinkért, égre kiálto-
gatosz cselekedeti kért, e' felső firalmas esztendőkből,
felette igen meg sanyargattal; mert ugyan is, Országunk
nak nagy részét tőlünk el vedted. Idegeneknek ottad,
koronánkat földhöz verted, és nemzetiségünket, majd
mind szíves a' Sido nemzetiséget, a' vilagnak negy
szegeletire el szelleztetted, gyalázatosná, és szamkeve-
tetté tőted; mind azon által okedik tellyességgel az
Evangeliumnak saklyajat köztünk el nem oltotad, hanem
tundoköltetted. Bennünket is személyünkben, noha sok
fél-lmek, röttegesek ejjeli nappali nyughatatlanjagok
altal; mind azon által ennyi országos indul sok, sürü
vér ontások, és fogyver. zorgefek közit is, el nem
hadtal, gondviselelednek ka jai közül ki nem vetet-
tel. a' mi reánk fenekedo s' agyarkodo, lelki testi
ellenseginknek torkokban, ragadományul és pradajul,
ki nem adtal; hanem mind ez idejiglen atyai kepe-
pre a' te dicsőségedre a' penitentia tartásnak jo re-
menysege alatt, szenvedhető egessebben, esendessebben,
bök sebben meg tartottal, és marasztaltal. De Oh
mi goromba vakmerő, nagy halaaatlan bűnös embe-
rek? nem tudgyuk Felsegednek ebbeli jo akarattal,
és szives szeretettel meg köszöni, s' halaaado szível ven-
ni. Ugyan is' mi tegedet a' te ki jelentet szent aka-
ratod szerent nem tisztelünk, a' te képedet viselő Pro-
pheta szolgálatai illendő képpen meg nem bücsüllyük, kül-
ső aldomasíddal is nem jól, hanem gonoszúl, boszúsagdra
alunk. A' mellyekert meg erdemlenök, hogy szent
izednek kenyereitül meg fosztanál, közinkben lelki ehse-
get, szomjusagot bocsatanál: úgy hogy el bujdosnánk
edgyik tengertől fogyan a' másik tengerig, és
a' mi.

a' mi lelkeinknek vigszalast ne találjunk. Meg erő-
demlenök, hogy Őr allok, Lelki Tanítónk nekül had-
nal. elibbeni baromi tudatlanságunkra vizsgál borsá-
canál. De kerünk tegedet, oh meg terö bünökön
könyörülő szent Isten? ne büntes minket a' mi bünök
szerint, ne szes minékünk a' mi alnok agink szerint, és
ebbeli hideg egünket, engedellensegünket és meg terhe-
velensegünket ne teküncsed; soz inkább irgalmas-goodal
környeköz meg bennünket. Legy irgalmas, legy ke-
gyelmes minékünk, és a' mi bünököt enged meg.
Mostan-iz edes Istenünk, meltoztással le hallani mi kö-
zünkben, szeressed a' mi Gyülekezetiünket, és kedvel-
tyed, kik, mi te szolgálid, a, te nevedben, ide ez
helyre egyhen-gyülekezünk, az Anyaszentesgyháznak
javara, hasznara, és elömentere tartozo dolgoknak igaz-
gatasára, és abban s' a' körül levo fogyasztásoknak
meg orvoslasara. Adgyad belenk szent lelkeidet, a'
melly által bírj és igazgas minket minden jora, min-
den igazsagra. Ugyan ezen te szent Lelked által,
foglalky egészen bennünket te magadnak, munkalkod-
gyal olyan foganatossan mi bennünk, hogy a' te éles
ado szent igedet, ne csak magunk mutogatásabul, és
szekasbul, hanem figyelmetességgel, s' nagy lelki buz-
gosággal halgatassuk, tanulhassuk, és a' mi életünket
a, szerint-iz rendelhessük. Amen? Mi Atyánk Őr

Men! a' mi
 ganosz cseleke
 felette igen me
 nak nagy része
 koronákat fő
 mind szíves
 szegeletre el
 tetté tölted;
 Evangeliomna
 tündököltetted.
 fél-Imek, vatte
 által; mind az
 vér ontások,
 hadtal, gond
 tel. a' mi re
 elbeszéginknek
 ki nem adtal;
 per a' te dicsi
 menyége alatt,
 bok fegben m
 mi goromba v
 rek? nem tudg
 és szíves szere
 mi. Ugyan-ú
 ratod szerent
 pbera szolgálai
 sö aldomasíddal
 alunk. A' m
 izednek kenyér
 get, szomjusago
 edgyik senger

Inches

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

a' mi lelkeinknek vigsztalast ne találjunk. Meg erő-
demlenök, hogy Őr allok, Lelki Tanítónk nekül had-
nal. elibbeni baromi tudatlanságunkra vizsgál borsá-
canál. De kerünk tegedet, oh meg terö bünöcökön
könyörülő szent Isten? ne büntes minket a' mi bünök
szerint, ne szes minckünk a' mi alnok agink szerint, és
ebbeli hideg egünket, engedellenségünket és meg terhe-
velenségünket ne tekínesed; sois inkább irgalmassággal
környekéz meg bennünket. Legy irgalmas, legy ke-
gyelmes minckünk, és a' mi bünöcünket enged meg.
Mostan is edes Istenünk, meltoztással le hallani mi kö-
zinkben, szeressed a' mi Gyülekezetiünket, és kedvel-
tyed, kik, mi te szolgálid, a, te nevedben, ide ez
helyre egyben-gyülekezünk, az Anyaszentesgyháznak
javára, hasznára, és előmentere tartozó dolgoknak igaz-
gatasára, és abban s' a' körül levo fogyatkozásoknak
meg orvoslására. Adgyad belenk szent lelkeidet, a'
melly által bírj és igazgas minket minden jora, min-
den igazságra. Ugyan ezen te szent Lelked által,
foglaky egészen bennünket te magadnak. munkalkod-
gyal olyan fogantatossan mi bennünk, hogy a' te élet
ado szent igedet, ne csak magunk mutogatásabul, és
szokasbul, hanem figyelmetességgel, s' nagy lelki buz-
gosággal halgatbassuk, tanulbassuk, és a' mi életünket
a, szerint is rendelbessük. Amen? Mi Atyánk Őr

Handwritten text in a rectangular stamp, oriented vertically. The text is written in a cursive script and appears to read: "B. J. O'Connell" on the top line and "New York" on the bottom line.

fő Áiro, az az, oly kőbőnyűt tisztavíz
mely, hogy mindenkor, valahol: éhen a
helyben lakó, sőt a lakó családok
széles körben a szőlőművelés: éhen a hely
ben, kifizetél fogva nagy, stender és
nagy, ha az illető, kőbőnyűt gondot
kőbőnyűt stender. Azon kívül hogy
az, hogy az az kőbőnyűt stender a kő
bőnyűt gondvissza: éhen. Kell az: é-
hen az stenderben nem csak magad-
nak, hanem mint stender magad, egy
más adandó való az is stender. Azon-
kívül kőbőnyűt mint stender magad-
nak egy kell kőbőnyű. Az stender stender
és a mi kőbőnyűt az stender igy az ad
stender, az az stender. Mindezen
stender annál tisztább az az kőbőnyűt
mely stender stender. A kőbőnyűt, hogy
stender stender az stender tisztán, i-
gyon jól tisztán stender stender,
stender stender stender stender stender
stender, stender stender stender stender
mint stender stender stender stender
stender. Ugy az az stender stender
stender

...fi jellek, mint Oh-d Edomot elít
hogy, hisz dolanig szállt oda a Trizy-
Dadnak. 2. Sz. 6. p. 11. mint a Scepta
Eli Bro. gyt-it, elít hogy állt a pül
üddhen a tasta szállt ad effel. 1. Rz.

17. A földet Urak karaját fo-
fogadatlanságotól, s a halgatajod del,
p nagadra, p a helyt lakosira ne
vannad. A mivel vilik tarcodol,
iged a d d. j. in a i. szolgaltaffad; gy
szoval, misz ad a k. n. k. a mi a
szon, a. Sz. f. a. n. k. i. a. mi a Sz. f. a. n. k. i.
Sz. m. j. v. d. l. e. m. t. e. t. e. r. l. o. j. a. n. e.
l. i. g. y. k. e. n. d. i. n. k. a. b. t. a. k. a. r. z. a. t. o. j. a. k. ö. k. o. n.
sz. y. k. e. f. l. o. n. n. a. l. g. i. d. i. g. m. m. d. n. t. e. t. e. i.
g. a. s. t. a. g. o. t. s. z. o. l. g. a. l. t. a. s. s. k. i. t. f. i. n. n. e. k. n. a. g. y.
n. e. k. a. l. a. k. o. s. n. e. k. i. j. ö. v. i. n. y. n. e. k.

Esküdjél misz g. d. i. g. Urad
E. l. e. r. t. i. m. o. n. d. z. y. n. d. :
Az igaz Isten, ki Isten, Fiu, Szent
E. l. e. k. e. s. t. e. n. s. i. n. e. k. a. r. o. m. f. a. j. a. g. y. b. i.
r. o. m. i. s. t. e. k. t. a. b. e. z. e. d. e. t. u. g. y. j. e. z. u. s. t. u. s.
u. g. y. i. s. t. e. n. e. k. u. g. y. a. l. d. g. y. o. t. a. n. g. y. i. s. t. e. n. e. k.
d. o. m. i. n. u. s. t. e. n. e. k. h. o. g. y. a. i. s. t. e. n. e. k. b. i. r. o. s. f. a. j. a. g. o.
n. a. k. i. s. t.

nale sigla'hen wherfynd forme hion
is igarw' d jaisf. Ar hont, i linck
lijte wifto, listelod, fto, fone pa
raneplicie irrod. Anale igas folgan
nale, Predicator d. Schola mist' d.
jo zondygot wifto, i Templo
mat ipitod, fto. s. Uraidnal min
den igarfygot d. i folgetatod.
Er helynle gmden d. i hion mino jo
d. d. l. m. i. r. e. l. e. a. r. g. a. t. o. d., n. m. f. o. g. a.
t. o. d., n. m. e. l. o. r. l. o. d. m. i. n. d. i. n. r. o. d. e. h.
d. n. e. k. l. i. k. i. e. z. o. n. d. w. i. f. t. o. d. d. a. t.
l. i. f. t. n. e. k. l. i. e. s. i. n. n. e. k. n. a. g. n. a. k. i. e. l. a.
h. o. f. n. a. k. j. o. w. i. n. t. e. g. a. l. e. d. i. z. y. i. g. e. t.
d. a. l. l. i. f. t. o. s. i. c. o. m. m. i. d. i. n. h. e. n. i. g. a. r. f. y. g. o.
t. o. t. l. i. f. t. o. l. y. a. t. o. d., i. h. a. l. l. i. f. t.
u. n. d. e. d. o. t. e. l. h. o. r. r. a. m. i. n. d. e. n. o. l. i. g. a.
r. i. s. f. i. m. o. t. u. d. e. r. h. a. t. e. g. o. u. g. f. i. l. l. y. n.
A. l. o. i. s. i. B. i. r. o. r. a. i.

m. o. s. t. u. b. y. o. n. e. i. g. o. d. e. d. e. d. e. y. a. m. i. n. d. e. n. h. a.
e. o. l. l. i. f. t. o. s. o. n. t. P. i. e. t. a. s. e. l. i. t. o. u. r.
h. o. f. u. s. h. e. n. t. h. a. s. s. o. n. t. L. i. l. l. i. n. e. k. l. o. d. a.
l. i. g. g. e. n. e. r. e. u. s. t. o. d. i. g. i. t. i. s. n. a. p. p. a. l. m. i. n.
d. e. n. e. u. a. i. d. h. a. s. i. s. u. i. l. l. y. n. t. i. g. o. d.
u. i. l. i. g. o. s. i. t. a. u. t. i. d. i. e. p. f. y. z. e. l. i. n.
u. i. t.

á mint látható Exod. 26. f. 25. jór-
nyel, látható, igazak, rut ny. r. f. zte
gyülemel. l. zypnik. Arrost illyen,
vagy: h. s. hasonlo formát
l. zypnik s. h. u. t. i. p. l.

Ar igaz lá, z. p. i. z. d. t. egy j. z. i. t.
l. z. p. n. egy utogyo m. s. f. i. s. egy i. d. o. o.
z. i. e. p. n. hogy valamit m. n. e. l. u. t. a. n. a.
z. r. o. s. s. s. i. t. u. d. o. z. hogy l. i. t. o. n. s. z. i. t.
h. a. s. s. i. a. r. a. v. a. g. y. k. a. r. a. v. a. s. a. g. y. s. z. v. e.
r. o. s. s. a. t. k. (vagy Palantte) a. s. t. i. g. a.
z. i. m. s. f. m. o. n. d. o. d. i. s. i. r. o. n. a. k. i. s.
i. e. i. t. e. l. m. e. d. s. i. m. e. a. s. s. i. d. e. l. i. g. a. z.
t. a. n. a. s. p. o. a. t. l. i. m. o. n. d. o. d. i. s. i. t. e. l. m. e. d. s. o. k.
u. d. i. s. i. m. e. t. u. l. i. d. l. e. h. i. t. A. n. a. k.
f. i. l. a. t. i. s. i. l. i. k. i. g. y. k. o. t. i. s. P. i. r. o. i. t. i.
h. e. s. z. o. g. y. a. t. a. r. o. t. t. e. s. i. g. y. o. k. i.
g. e. d. z. u. a. s. i. s. i. t. a. s. i. m. s. i. m. e. l. y. t. s. i. m. a. t. y. a.
d. i. s. i. e. g. e. t. h. a. r. d. e. s. i. e. g. e. t. h. a. r. d. z. o. t. k. o. s. p. a.
t. l. i. s. t. a. j. a. n. d. e. l. o. t. k. a. r. t. v. a. g. y. h. a. s.
n. o. t. n. e. m. n. e. s. s. h. a. n. d. e. s. e. k. e. t. e. s. z. y. i.
g. e. s. s. i. e. g. e. t. i. s. a. r. t. s. o. l. g. a. t. a. t. o. d. E.
h. a. v. e. l. e. h. o. v. a. i. s. P. i. r. o. i. s. V. a. r. o. t. (vagy
P. a. l. u.)

Falu) köpön a küld, a mit vad bit-
nak, aro tihetjzod forint, hion is i-
garas vizhen vifto. In egyo yi-

Adas vizje.

Hozyo mif izidit ar deya mond.aha-
to ur efen, font Rakas ar ur k-
jui vent ha, font Lalkinak alodal.
Hozyo a mifto fe, okostizot, is
itlent, s-je lalki-ismertit, hogy
haslonat vizyadhast, is foryolod-
hassal is mi killyunk len, is vala-
kul kivanatit, Biras miltit min-
den fultjzot je dolozho. Amen

Formula Sacramenti illor, qui
recipiuntur in Numero
Inator R-formator.

Ar igaz hu is. izidit egy szillyon
is igaz hitidlen, egy adozon
mif, hogy a mely egy kardi Ef-
kucjzot valasztaval tavall m-
berke alodal, aha hion, is i-
garan

zarán vis:to mazadot, loard jaro k.
a. ftey. n. Gondvis:lo'idak, i mi n. s. ab
to dis: p. z. n. l. i i s. p. t. e. u. l. s. i. a. n. a. k
lo' m. m. t. e. l. e. r. s. m. m. d. n. e. l. k. n. i. n. g. o. d. l. m. t.
l. i. s. s. b. s. m. d. d. i. l. t. a. n. i. e. s. o. d. d. a. l. i. s. m. m. d. n.
i. g. y. e. l. e. t. e. d. d. i. l. i. p. u. l. t. i. s. s. i. g. z. a. t. o. i. i. i.
m. i. g. o. n. o. s. s. t. a. r. a. w. a. l. o. t. h. e. t. f. z. e. d. s. i. m. t.
e. l. h. a. n. t. o. j. a. s. r. m. i. l. y. l. u. l. o. g. a. c. s. i. n. t.
u. i. l. j. o. l. l. i. i. s. m. i. d. e. l. m. m. d. n. a. g. y.
f. i. s. z. o. t. i. r. i. g. s. z. o. t. j. o. u. l. a. r. a. t. o. t. f. i. l. t.
m. e. t. a. j. a. n. d. e. l. o. t. s. i. l. e. r. o. t. i. v. e. n. s. s. i. g. n.
n. e. l. e. g. a. r. d. e. z. a. k. i. g. a. r. t. o. r. s. i. a. t. s. o. l.
z. e. l. t. a. t. e. r. i. g. e. r. a. n. v. o. x. e. l. s. b. e. l. e. d. e. i.
g. i. n. a. k. t. i. l. k. a. t. j. o. m. i. r. a. s. o. d. d. a. l. j. o. m.
e. s. t. o. d. d. i. l. i. d. o. s. n. a. p. l. i. a. l. i. a. n. i. j.
l. o. n. e. d. a. r. e. h. u. s. z. o. t. a. m. s. t. t. a. r. t. o. d. s. m.
m. e. i. s. t. i. e. l. o. s. b. o. s. a. s. i. g. h. o. l. j. u. l. i. n.
e. s. t. e. l. e. d. n. i. n. m. i. g. y. e. l. e. l. h. e. l. h. a. n. d. i.
o. n. m. e. t. o. t. o. r. s. i. n. g. l. e. k. i. v. a. n. y. a. m. m.
d. e. n. k. e. t. a. g. y. v. i. g. h. e. t. w. i. n. n. i. i. g. y. e. l. e. l. e. t.
t. o. t. u. z. o. d. a. g. y. l. z. i. l. l. y. o. n.

Formula Curandi Procurator.

Ar igar t. u. r. i. s. i. g. i. d. i. t. a. g. y. s. z. i. l. l. y. o. n.
i. e. i. g. a. r. h. i. t. e. d. l. e. n. h. o. g. y. m. e. s. t. a. n. i.
o. n. l. y. e. g. y.

myndi Eyghari Einnviplöggis, hrolg-
lutra, st. n. t. i. skilríða k. r. stj. n. e.
ídeat, sálafstættal, þ. n. i. g. a. r. s. l. j. a. r. s.
f. foryolodol. A. s. n. e. t. v. t. i. s. t. e. s. t. e. r.
t. o. g. o. n. o. d. l. i. s. t. n. P. m. p. l. o. m. n. a, s. c. h. o. l. d. i.
n. a, P. r. a. d. i. c. a. t. o. r. h. a. d. i. r. a, i. s. s. e. l. h. e. s.
v. n. d. l. e. t. t. e. (i. p. u. l. t. e. k. a. n. e. l.) ö. r. ö. l. s. t. e.
i. p. u. l. t. e. r. s., s. e. l. l. y. s. t. e. r. s. t. e. s. t. e. r. s. t. e.
i. m. n. y. s. t. e. r. s. i. s. t. e. n. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
g. o. n. o. d. o. r. i. s. t. e. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
f. j. v. d. i. l. l. e. m. a. r. o. k. k. o. l. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
n. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
k. a. r. k. o. n. n. a. n. i. s. s. t. e. n. d. i. a. l. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
E. d. h. i. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
e. l. d. a. s. d. o. l. o. g. r. a. l. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
h. a. s. t. a. r. a. n. e. m. f. o. r. d. i. c. o. d. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
d. o. d. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
t. i. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
e. l. l. y. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
t. o. r. o. n. y. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
t. o. r. o. n. e. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
t. a. l. m. a. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
i. z. o. n. o. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e. r. s. t. e.
l. i. n. e. t. e.

Az Ectia miffiropinak hitelet. írk.

Az igaz tan, zsi. ezigot egy szillyen a
a igaz hitokban, hogy a miffiropi
miffiropi szillyen, melyben az Ectia miffiropi
szillyen a gondviselésre hű állóval, töl-
tett szillyen szimint igaz l. írk.
szim szillyen. szim haragoddal, vagy
bostusaz urisábol, miffiropi sulo hara-
goddal, az Ectia kivera szim igaz-
goddal, szim miffiropi a marha szillyen, miffi-
ropi szillyen, szim a hufnak takarzatásábol,
szim miffiropi igazságot követ. Ami jöve-
delm szim hufon szillyen hű miffiropi, szim
mazad, szim harad szim szillyen szim
szim szillyen, szim az Ectia szillyen
szim szillyen szim szillyen, szim szillyen
szillyen szillyen szim az Ectia
szillyen szillyen szillyen adter.
szim szillyen egy szillyen.

Örök mestere hitelet. írk.

Az igaz tan zsi. ezigot egy szillyen
a igaz hitokban, hogy a mely örök
mester szillyen szillyen szillyen szillyen
szillyen, szillyen igaz szillyen, az igaz
szillyen szillyen szillyen szillyen szillyen.

